GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 2.

W Poniedziałek Dnia 11. Stycznia 1796.

Z Wiednia d. 19. *Grudnia.*

Dnia dzisieyszego poszło z tąd 3. dywizye letkiey iazdy do armii nad Ren.

W tym tygodniu przybyło tu kilku kuryerów z Berlina. Ostatniego Czwartku miał Pruski poseł Margrabia Lucchesini konferencyą z ministrem stanu Baronem Thugut, po którey wyprawił zaraz kuryera poseł Pruski do swego Dworu. Także z Petersburga, przybyło tu dwóch kuryerów. Domyślaią się, iż te negocyacye maią się tyczyć poczęści Stathudera.

Jenerał de Vins, który złożył kommendę w Włoszech, bierze zawsze całą swoię gażę.

Oprócz Jenerała Beaulieu, idą ieszcze i Jenerałowie Lilien i Seckendorff od Reńskiey armii do Włoch.

Z Turynu d. 7. *Grudnia.*

O dalszym posuwaniu się francuzkich woysk, trochęsmy teraz spokoynieysi. Nieprzyiaciel wzywał miasto Ceva do poddania się, ale skoro odebrał przeciwną odpowiedź, cofnął swoie woyska nazad z Garresto, Bagnasco &c. dla obsadzenia tych wszystkich mieysc, które przeszłego roku posiadał, wyiąwszy, iż główna kwatera iego iest teraz w Savona i Finale. Miasto Ceva było więc naypierwszym przedmiotem posuwania się Francuzów; zaczym marsz woysk naszych w tamte strony dla zmocnienia tamteyszych, iest tymczasowo wstrzymany. Nawet z strony Millesimo opuścili Francuzi, niektóre stanowiska.

Z Konstantinopolu d. 10. *Listopada.*

Od 6. tygodni bawił tu w tych okolicach Rossyyski Jenerał Kosteff, aby iak się domyślaią obeyrzał wszystkie fortyce i inne fortyfikacye wzdłuż kanału idące. Przybył tu z Kojeabey, w tym sąsiedzkiem porcie pozakładali Moskale rozmaite okrętowiska, w których różney wielkości okręty woienne robią.

Dnia 4. t. m. wyiechał z tąd na powrót do Londynu Angielski poseł P. Robert Liston, który się nawet z wielkim Wezyrem niepożegnał. Wielki Sułtan, kazał mu iednak przednią brylantowaną tabakierę i inne podarunki oddadź. Porta ma teraz przeiąć Europeyskich mocarstw zwyczay, dawać podarunki wyieżdzaiącym posłom. — Uzbraiania idą tu z naywiększym pośpiechem wciąż. Turecki poseł w Londynie odebrał zlecenie namawiania niech kosztuie co chce, iak naywięcey officyerów emigrantów Francuzkich. W tych dniach przybyło iuż tu wiele takowych officyerow.

Powietrze, które iuż tu od 8. miesięcy panuie, grasuie teraz bardziey niż kiedy; a osobliwie zabiera wiele żołnierzy, których Porta z wielkim kosztem na Europeyski sposob kazała ćwiczyć. Myslano iuż tu założyć quarantinę, tak iak w ar-

nych kraiach iest zwyczay; ale Ulemowie, którzyby na pogrzebach wiele utracili, przełożyli, iż podobne urządzenie byłoby przeciwko nauce przeznaczenia: z tym wszystkim spodziewaią się iż przyydzie do skutku.

Z Londynu d. 22. Grudnia.

Obrady Parlamentowe.

Obydwa bille ieden Lorda Grenville względem bezpieczeństwa i całości osoby królewskiey, drugi P. Pitta tyczący się zatamowania buntowniczych schadzek sankcyonowane zostały, ostatniego piątku przez kommissyą na ten koniec wyznaczoną. Od Króla członkami iey byli: Arcybiskup Kanterburski, Wielki Kanclerz, i Xżę Dorcet. Jakie skutki ta rzecz pociągnie za sobą, czas naylepiey pokaże. To tylko pewna iż znaczna część ludu przy stronie oppozycyyney będąca wystawia sobie po takowym kroku wolność Angielską z swietności obdarta, albo nazawsze zgubiona. Klub Whigów, do którego wiele Panów Angielskich należy, złożył nazaiutrz po sankcyi billów w Kron i Anker Tawernie swoie posiedzenie, któremu P. Fox prezydował, a Xżę Bedford pierwszą grał role; zgodzono się na nim, aby po całym kraiu uczyniony był związek na odwołanie i zniesienie wspomnionych billów; a ponieważ liczba osób, którym się na mocy nowego billu pod dozorem sędziego pokoiu zgromadzać wolno, niemoże przenosić piędziesiąt osób, zaczym radził, P. Erskine, aby zadosyć czyniąc tey ustawie, wydziały tego związku nieskładały się tylko z 49. osób. Powinniśmy mówił, pokąd się niepolepszy, kontentować się posiekaną wolnością, którą nas raczył minister udarować.

Przy taxie chlebowego billu, uczynił P. Wilberforce dodatek, aby ci chłopi i rolnicy, którzy maią mniey roczney intraty iak 70. f. szt: byli od takowey taxy wyięci; na co wszyscy przystali. Przy czytaniu w sobotę billu o z mnieyszeniu powrotowego cła o czwartą część od cukru, wystawiał P. Pultney, iż to nawet samemu wywozowi szkodzić będzie, i cały ciężar tego podatku spadnie na gospodarstwo cukrowe po naszych wyspach. A ponieważ więcey cukru robią, iak kraiowe spotrzebowanie wymaga, zostanie się go wiele leżeć; ponieważ fabrykant i kupiec, kiedy mniey odbierze cła nazad, musi koniecznie zagranicznym cenę podnieść, i to będzie przyczyną, iż inne ludy będą mogły ten artykuł taniey przedać.

Powrotowe cło, nieiest żadnym podarunkiem, tylko powrotem iuż złożonego cła, i te rocznie wypłacane 900.000 f. szt: skarb przody odbierze zaczym ich wypłaci. Ale P. Pitt przełożył, iż niemamy przyczyny obawiać się iakiey przeszkody w cukrowym handlu, ponieważ Anglia tylko sama posiada takie wyspy, na których się cukier obficie rodzi, a potym iż ten bill tylko się na krótki czas rozciąga.— Sekretna kommissya względem roztrząśnienia ostatniey pożyczki, siedziała aż do 2. godziny po północy.

Klęska, którą flotta nasza do zachodnich Indyów przeznaczona przez szturm na d. 14. t. m. niedaleko Scylli poniosła, iest większa, aniżeli z początku mniemano.— Niektóre okręty potonęły, drugie w masztach uszkodzone i rozproszone; tych część większa do portów naszych dla naprawy iuż zawinęła.— Niektóre z okrętów woiennych armaty swoie musiały zatopić; wieść iednak o zatonieniu okrętu the Illustrions od 74. armat, zdaie się bydź mylna.— Niektóre transportowe okręty napastowane od kaprów francuzkich szczęściem się uratowały.— Z Resztą flotty Admirał Christian w zamierzoną podróż do Indyów zachodnich się puścił.

Francuzóm miało się udać cztery liniowe okręty i sześć transportowych okrętów z woyskiem do Indyów wyprawić, tak że podobno flottę naszą uprzedzą.

W Plimouth warsztaty okrętowe P. Douglas ogień pochłonął. Straty można rachować na 30,000. funtów Szterl. La-

dunki okrętów Duńskich Galla i Elisabeth, z muślinami, kamfora, porcellaną i t. d. które w składach tamteyszych były i do kilku tysięcy funt: szterl: wartały po większey częsci pastwa ognia zostały.— Admirał Cornvallis z flotta swoia do Portsmout szczęśliwie przybył, a Eskadra z wyspy Dieu spodziewaaa co moment.— Wczoray w wieczór do Wiednia i Madrytu wyprawiono depesze: że Hrabia Bute bez familii do Madrytu, a poseł Hiszpański de Las-Casas do Londynu bez żony przybył, chcą ztąd wnosić niektórzy, iż wspómnieni posłowie nie są o trwałości pokoiu bezpieczni.— Związek jednak okoliczności przeciwnie dotusza: negocyacye pokoiu iuż są w robocie, do którego pośrzednictwa oprócz Dworu Duńskiego nayprzód od Cesarza użytego, Prufsy i Szwecya udział mieć maią. Ale niestety w Calais naymocnieyszy trwa zakaz nieprzepuszczania żadnego Anglika, co niedowodzi ochoty Francuzów do korzystania z świeżo wyszłey deklaracyi Rządu naszego.— Z tym wszystkiem dla podobieństwa bliskiego pokoiu, zaciąganie maytków zupełnie tu ustało, i papiery publiczne w pomiar tey pewności w górę idą.

Ostatniego piątku, przybył tu P. Chatier do Dover, rozumiano że ze zleceniami pokoiu; ale instrukcya iego iak się domyślaią, rozciąga się szczególnie do zamiany brancow.— W niektórych szynkowniach w Anglii poprzybiiano rozkaz aby odtąd nieważono się więcey o polityce mówić.— To iest dla Anglika tak wielki ucisk iak że zamiast białego chleba musi na potym czarny ieść.

Onegday Król Jmć ciężko był zasłabł, ale wczoray znacznie się lepiey mieć począł.

Jutro Parlament do dnia 2. Lutego odwołany bydź ma.

Nasze pisma donoszą iż Córka Ludwika XVI. bardzo zachorowała w Templ w Paryżu.

Portugalska fregatta Sancto, zabrała przy Minorce francuzka fregatte le Tonnere od 38. armat, i zaprowadziła ią do Lizbony.

Do zachodnich Indyi iak słychać ma 7000. innego woyska popłynąć.

Do Kapu Dobrey-nadziei popłynie w krótce iedna brygada woyska.

Na d. 11. t. m. trzymała ieszcze Eskadra Admirała Mann, francuzką eskadrę obywatela Richeri, w Kadyx w oblężeniu.

Podług wiadomości z Hiszpanii, P. Cabarus, który kilka lat w areszcie siedział, otrzymał zupełną wolność, i został jeneralnem dyrektorem poczt w Hiszpanii.

Przeszły Gubernator posiadłości wschodnio Indyyskiey kompanii w Bengalu P. Warren Hastings, napisał drugi list do Trybunału dyrektorackiego, w którym w sposobie przekonywaiacym i czułem dowodzi, iż podług wszystkich prawideł sprawiedliwości, ma prawo domagać się nadgrody iego prawnych kosztów, które podług iego rachunku do 72,000 funt. szt. wynoszą. Okazał, iż honor charakteru narodu Brytańskiego, który ten proces uratował, zostałby obrażonym, gdyby człowiek po swoim uwolnieniu, dla tego iedynie, iż niemasz w tym rodzaiu wyraźnego statutu, musiał tak nieźmierne summy zapłacić, które iego cały maiątek przechodzą. Dyrektorowie uznali słuszność iego żądania, i wydali rezolucyą, prosząc naywyższego dozorstwa wschodnich Indyów, aby raczyli iak nayprędzey te koszta zapłacić.

Kommifsya wyznaczona na zapłacenie długów Xcia Galli, żąda aby wierzyciele tracili po 10 od sta; ale wielu niechce się tym kontentować, i grożą udaniem się do sądów.

W wyszłym tu traktacie o pożywnych roślinach, które w czasie niedostatku, mogą zastąpić zwyczayne żywności, dowodzą iż nawet z samych ziemniaków, mogą bydź dobre suchary dla maytków pieczone, które tak będą pożywne iak pszeniczne i więcey przeciwne szkorbutowi. Admiralność rozkazała tę rzecz roztrząsnąć, i znaleziono ią zprawdzoną; zaczym nasi maytkowie będą podobno musieli żyć ziemniakowym chlebem.

Dla drogości wielkiey żywności, dodali Dyrektorowie banku swoim 270 pisarzom,

ktòrzy niespełna po 100 f.szte. pensyi maią, po 10 gwineow na rok do ich zwyczayney pensyi; zatym przykładem poszły i inne magistratury.

Tak łagodne tu teraz mamy powietrze iak w lecie. Przed kilką, dniami, popłynął z Doal posłaniec od tuteyszego Ruskiego posła, do rossyyskiey floty do Dünen, ale nieszcześciem burza rozbiła łodz i zatopiła obydwoch ludzi, którzy naniey byli

W Prowincyi Nowegoyorku w północney Ameryce, na d. 26 Listopada odprawiło się całodzienne nabożeństwo, na podziekowanie Opatrzności Boskiey, za oswobodzenie tego kraiu od grasuiącey żołciowey gorączki, i ukończenie woyny z Indyanami.

Z Frankfortu d. 23. Grudnia.

List z Erenbreitsztein pod d. 22 donosi nastepuiącą nowinę: Jenerał Keeber kommenderuiący w Koblenc doniòsł dnia wczorayszego na pismie Xięciu Jinć Wirtemberskiemu, iż podług wiadomości urzędownych, które odebrał, staneło pomiędzy Feldmarszałkiem Clairfait i Jenerałem Jourdan armistycyum. Kondycye ieszcze niewiadome; ale Xżę Wirtemberski nieodebrał w tey mierze do tego momentu żadney wiadomości.

Jedno pismo niższego Renu donosi, iż Jenerał Baron Lilien rozkazał wszystkim officyalistom w Elektòrstwie Trewirskim, Obersztein, Münster i Boppard, azeby mieli wszelką gotowość do dostawienia przynaymniey na d. 10 Stycznia, potrzebnych furażow, tak do woytowstw iuż opuszczonych tego elektòratu, iako też innych mieyść, które Francuzi następnie opuszczą.

Ostatnich tych dni, Cesarscy zatrzymali w Manheimie ogólną kassę całego tego kraiu. Mowią, iż summy, które się w niey znayduią, będą obrocone na postawienie tego miasta w stanie mocney obrony. Dodaią i to, iż Austrya weźmie na żołd swoy, oprocz kontyniensu 10,000 woyska Palatyńskiego.

Z Wezel d. 24 Grudnia.

Zaledwie co nowina o armistycyum przybyła do Düsseldorf, a natychmiast zostały bramy miasta otwartemi, i obywatele, którzy się spodziewali, albo obleżenia, albo bombardowania, przeięci byli nayżywszą radością.

Z Kreutznach d. 27 Grudnia.

To iest nie zawodną rzeczą, iż pomiędzy Cessarską i Francuzką armią na całą zimę armistycyum staneło, i podług niego, żadna strona, niemoże iedna drugiey zaczepić, poki iey pierwey na 10 dni przody nie ostrzeże. Zamiar tego armistycyum, iest dać wypocząć woyskom, czego bardzo potrzebuią, aby ich potym można skuteczniey użyć. Moguncka gazeta pod d. 29 Grudnia, mowi iż przy armii nie wiedzą dotąd o żadnym armistycyum; z tym wszystkim od 8 dni nie zaszło nic w okolicach Hundsrüku.

Z Bingen d. 19 Grudnia.

Powiadano iż Francuzi opuścili Trarbach, ale się ta nowina niepotwierdziła. I owszem zapewniaią, iż nieprzyiaciel obsadził wszystkie stanowiska około tego miasta, i wszystkie wzgórki opatrzył strasznemi batteryami; tak iż bez stoczenia bitwy, niebędzie go można ruszyć z tego ważnego mieysca.

Z Kopenhagi d. 26. Grudnia.

Dnia wczorayszego umarł tu Szwedzki poseł Baron Sprenporten w 80. roku wieku swego.

Konsulowi Duńskiemu Wolfowi, w Londynie udało się przecię wykołatać od tamteyszego królewskiego magazynu żywności, około 10,000. funt. szterl. nadgrody, za zabrane okręty Duńskie.

DODATEK DO N^ro. 2.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W PONIEDZIAŁEK DNIA 11. STYCZNIA 1796.

Z Warszawy d. 5. Stycznia 1796.

Dnia 1 t. m. przybył tu do Warszawy z Berlina Jenerał Lieytnant Pruski Fawrat, i wiele innych cywilnych konsyliarzy i officyalistów; ma także przybyć tu Minister Hoym, dla którego pałac Prymasowski wyprzątaią.

Z Pruskiey strony wyznaczeni tu do uregulowania nowych granic od Pilicy: Xżę Holsztein-beck, Maior Pfuhl i konsyliarz tayny Hasen; od Bugu, Jenerał Klinkowström, Major Tilli i dyrektor kamery Knobloch; od Narwy Jenerał Major Phile, Major Sztein i ieden konsyliarz cywilny, którego minister stanow de Schröder wyznaczy.

Z Paryża d. 18 Grudnia.

Dnia w czorayszego wieczorem, iak tuteysze pisma zapewniaia, wyiechał iuż ztąd po odebranem na nowo rozkazie od tuteyszego Rządu, Hrabia Carletti poseł Toskański. Drogę swoię miał obrocić do Bazylei.

Jedno z pism tuteyszych zapewnia nas, iż w departamencie Mont-blanc, de Hautes-Pyrenés, de Cantal, de l'Ardeche i du Puy-de Dome, odkryto bardzo obfite miny złote i srebrne.

Nantska gazeta d. 9 t. m. donosi pomiędzy innemi rzeczami co nastepuie: Armia republikańska nieodniesła żadney klęski, iako zlemyślni rozsiali; ale owszem wzieła takie położenie, iż kommunikacya pomiędzy Jenerałem Sapineau i Charettem na zawsze przerwana, a pomiędzy nami w nayważnieyszych mieyściach zupełnie ugruntowaną została. Sapineau zaczepił przed kilką dni iedno nasze stanowisko w 1000 ludzi, ale został od 200 ludzi z znaczną szkodą nazad odpartym. Z resztą składaią co raz to więcey gromad broń.

Tuteyszy Amerykański poseł, odebrał żądanie aby w 5 dniach podał listę wszystkie tu w Paryżu znayduiących się amerykanów. Także i innych Mocarstw posłowie, mieli odebrać podobne żądania, ponieważ Rząd tuteyszy chce wiedzieć zupełną liczbę cudzoziemcow bawiących się w Paryżu.

W Abbewille wszczął się z przyczyny drogości żywności rozruch, gdzie wiele bud porabowano.

Kaper z Dunkierki, la Vengeance w 33 dniowey padrozy swoiey, zabrał 20 angielskich okrętów, pomiędzy któremi 5 było materyałami dla angielskiego marynarstwa ładownych.

Proces Jenerała Turreau, który przed tym w Wandzie kommenderował, i o okrucieństwa posądzony, będzie teraz od kommissyi militarney rozsądzony. Wspomniony Jenerał tak daleko iuż iest wolnym, iż tylko iednego żołnierza ma sobie przydanego i wolno mu wszędzie chodzić; dosyć się iuż iasno pokazuie, iż naywięcey

iego obwinień składały sie spotwarzy. Proces Cormartins, ciągnie się wciąż, i przy indagacyach zawsze się pełno ludzi znayduie Cała rzecz zasadza sie na tym, czy były podczas zrobionego pokoiu z Wanda, sekretne artykuły? Cormartins utrzymuie zawsze iż były, a deputowani, któ rzy pociągnieni do indagacyi zaprzeczaia.

Legendre, Lakinal Roederer, Gosselin, Camus Gretry, Bogainville sa także do narodowego Instytutu obranemi.

Wiele obywatelów składaia iuż przypadaiacą na nich część do przymuszoney pożyczki.— Merlin Thionville kazał odwołać rozpuszczoną wieść, iako by on wszedł do klubu, który sie w Panteonie zgromadza. Jest to rzecz tym bardziey niepodobna doprawdy oswiadczył, że sie ten klub składa z ludzi któremi on sie brzydzi, i którzy sie przeciwko rewolucyi 27 Lipca deklarowali.

Ponieważ lichwiarze nieprzestawali prowadzić wciąż swego obrzydłego rzemiosła na tuteyszey giełdzie; wiec Dyrektóryat został nakoniec przymuszonym kazać ią zamknąć i zaraz posłał przeszłego poniedziałku nastepuiace do Rady pieciuset poselstwo: Ponieważ paryzka giełda, zamiast co miała bydź dla ułatwienia handlu pożytecznem śrzódpunktem, stała się od kilku dni samą pastwą i piekielną iaskinią lichwiarzy, i schronieniem tych, którzy chcą podkopać Rzeczpospolitą; a że dzień przed tym siła woyskowa niemiała dosyć mocy, poskromienia lichwiarzy, zaczym Dyrektóryat uznał za rzecz potrzebną zamknąć ią tymczasowo, poki niebędą obmyslone przyzwoite śrzódki, do doprowadzenia iey do prawdziwego iey celu. Dotąd była tylko mieyscem ucieczki, tych, którzy chcieli na nieszczęsciu powszechnym, zaprowadzić swoie panowanie. Kilku ich ofiarowało nawet wiecey za Luidora, iak za niego żądano; i utworzyli nadto kompanią, albo raczey zwiazek, którego zamiarem było, poświęcić kilka millionów, aby tylko przeszkodzić ugruntowania Rzeczypospolitey i niedopuscić za tamowania przeklętego lichwiarstwa.

Lichwiarze krzycza okrutnie, przeciwko zamknięciu giełdy, i nazywaia to czynem despotycznym; ponieważ ieszcze konwencya dekretowała otwarcie giełd po całey Rzeczypospolitey; ale wszyscy patryoci w chodza w potrzebe przedsięwzięcia tego kroku od Rzadu. Jak tylko giełda zamknięta została zgromadzili się znowu lichwiarze w Palais royal i rozpoczeli swoią robote. Luidor płacono iuż wczoray po 4,400. liwrów w afsygnatach Bieg wexlu ieszcze nieustanowiony, ponieważ giełdy niemasz; niektóre dzienniki podawały go iuż do Hamburga na 30,000.; ale odtad iak słychać, ma bydź zawsze od wexlowego agenta oszacowanym i wprzód będzie naypierwszym bankierom kommunikowany. Skoro się tylko Rząd dowiedział, o tym zgromadzeniu lichwiarzy, natychmiast posłano żołnierzy do Palais-royal i do naypierwszych kawiarni, i kilku ichmościów zaaresztowano. Odtąd zakazano pod karą więzienia, iż nigdy wiecey ludzi niemoże się zeyść w Palais royal razem dla prowadzenia swego handlu, iak 4. osoby. W Lyonie także giełdę kazano tymczasowo zamknąć, dla podobnych także przyczyn.

Pomiedzy wszystkiemi podrożnemi, którzy się tu w Paryżu nieiaki czas zabawili, znaywiększą znalasł zalete u członków Rzędu tuteyszego Hrabia Rohde.

Uważaia tu, iż codziennie idą ieszcze do Konstantynopolu podarunki.

Teraz utrzymuia, iż natrącenia posłów Engestömi i Jakobi, zbliżyło poniekąd otwarcie pokoiu ieneralnego; ale niemogą poiąć iakim sposobem może w teraznieyszych okolicznościach podobny pokoy nastąpić.

Cormartins żąda, aby i Jenerał Hoche był wysłuchany iako świadek w iego sprawie; ale rozumią iż ciężko, aby na to żądanie zezwolono.

Tuteysza policya zostanie w krotce poprawiona. Każda z 12 nowych municypalnosci, które iak nayprędzey maią bydź uorganizowane, ma mieć osobny dozor

policyi, a wszystkie będą zależały od środkowego ieneralney policyi Dozoru.

Liczba aresztantów wynosi teraz ieszcze 2762.

P. Necker wyrachował całą summę gotowych pieniędzy w roku 1784. 2200. millionow. W roku 1788. przed rewolucya, rachowano ią 1981. millionów; ale teraz iak wielka może bydź trudno zgadnąć.

Liczba royalistow, co raz bardziey sie tu ze wszystkich okolic Rzeczypospolitey pomnaza; ale Rząd przedsięwziął iuż dogodne środki przeciwko nim.

Na Sessyi Rady pieciuset wyznaczono na d. 14. ministrowi wewnętrznych, a osobliwie dla opatrzenia Paryża w żywność 11,000. millionów, ministrowi skarbowemu 20). a ministrowi marynarstwa 660. Rada starszych potwierdziła zaraz te rezolucye. Dla opatrzenia Paryża w żywność, podług uwagi Dyrektoryatu, będzie teraz potrzeba co 10. dni 370 millionów.— W Sabaudyi, pisze Jenerał Kellermann, miasteczko St. Maurizio, całe przez pożar wpvrzynę obrocone; wiele żyta i innych żywności przeznaczonych dla naszey armii Włoskiey stały sie ofiara ognia. — Na utrzymanie archiwów, uchwalono 150,000 liw. Z tey okazyi pochwalono bardzo deputowanego Camus, który iest archiwistą Rzeczypospolitey naznaczony, ale dotąd ieszcze w austryackiey niewoli zostaie, wystawiono go iako męczennika wolności. — Gregoire okazał iż biblioteki, które Rzeczpospolita posiada, przeszło 12 millionów Xiążek zamykaią; ale brakuie ieszcze pożądnych mieyść na nie, które tym czasem, albo pobutwieią, albo za pół darmo rozprzedane zostaną. Wiele, które do scholastyki, theologii, feudalności & należą, mogły by bydź zagranicę sprzedane, a za to żywności, albo pieniądze wziąść. Wyznaczono potym umyślną kommissyą, aby o tym swoie zdanie przyniosła.

Na d. 15 dekretowała Rada pięciuset, iż cła pograniczne w gotowych tylko pieniądzach będą opłacane. Rada starszych nieprzyięła ieszcze tey rezolucyi.— Pensya posłańcom stanu wyznaczona po 2000, Sekretarzom Rad po 2230. a kommissarzom skarbu narodowego po 6,000 myriagramów pszenicy; (myriagram waży przeszło 52 funty hamburskie)— Wczoray przyieła Rada pieciuset propozycyą, aby oycowie i matki emigrantów, mogli przedać iedne część sekwestrowanych dobr, dla zapłacenia przypadaiacey na nich części w przymuszoney pożyczce. Utrzymanie poczt kosztuie teraz codziennie 3 milliony; proponowano więc aby opłatę od listów i koni na każdey stacyi powiększyć, i żeby tylko w gotowych pieniądzach, lub assygnatach, podług biegu opłacane były. Zawieszono ieszcze tę propozycyą.— Rada pieciuset wyznaczyła kommissyą, aby zrobiła etat nieochronnnch wydatków rocznych Rzeczypospolitey.

Z Ratysbony d. 21. Grudnia.

Od ostatnich dwóch Cesarskich dekretów, niemasz więcey na Niemieckim seymie wzmianki o pokoiu. Względem mieysca na kongress do pokoiu była tylko wspominka; zamiast Bazylei zalecało wielu Frankfort nad Menem.

Z Moguncyi d. 20 Grudnia.

Podług urzędownego doniesienia, ruszyły na dniu 17 woyska Cessarskie i Mogunckie rowno ze dniem za Ren, na padli na Francuzow wypędzili ich aż do Bacharach. Składaiacasię zobydwoch woysk przednia straż zapędziła się aż pod bramy Bacharach, które nie przyiaciel dobrze zatarassował. Jednem słowem woyska się tu okazały bardzo walecznie, od niosły kilku ranionych, ale nakoniec musiały przemocy nieprzyiaciela ustąpić. Z tym wszystkim przedsięwzięta nanowo popołudniu przeprawa, udała się szczęśliwie; forpoczty zaszły aż do samego Reindiebach, i tam się potrafiły utrzymać.

Z Kel d. 16. Grudnia.

Przeszłego tygodnia przybyła tu wielka liczba brańców francuzkich, którzy maią bydź za Ren przeprawieni i naypierwszym forpocztom francuzkim oddani. Kapitan Becke młodszy, który iuż był wcześniey od główney kommendy do tego umocowany, popłynał natychmiast na druga stronę Renu, z naypierwszym transportem, który się ze 20. Francuzów; 1. kanoniera i 1. trębacza składał; lecz nieszczęściem prowadzony okręt od trzech maytków rozbił się o wiązanie od spalonego mostu. Kanonier i dwóch maytków, którzy się uchwycili tego wiazania, zostali z 7. innemi Francuzami uratowani przez francuzki okręt, który na pogotowiu stał dla przyięcia ich; ale kapitan, trębacz i reszta 13. francuzów postradali życia bez ratunku. Jest tu ieszcze 1400 Francuzów do zamiany.

Z Hagi dnia 22 Grudnia.

Utrzymuiącego tu interessa Pfalc-Bawarskie, zapewnił tuteyszy Rząd, iż przy uorganizowaniu narodowey konwencyi, w niczym niebędą naruszone prerogatywy Elektora Jmci iako Margrabi Bergenopzomu.

Około Texel krążą ieszcze zawsze 12. do 16. okrętów woiennych angielskich.

Pomiędzy 17. członkami, które składaia wydział wschodnich Indyi interessów, znayduie się także nasz minister w Paryżu P. Blauw; ale mu dano na wolą zostać ministrem w Paryżu, albo bydź członkiem wyżey wspomnionego wydziału.

DONIESIENIA.